

Debreczen

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Varga-u. 5. :: Telefonszám 789.

Politikai napilap

Egyes szám ára 1500 korona
Előfizetési ár egy hóra 35000K

NAPIRENDELÉS

A POLGÁRMESTER UJÉVI EBEDJÉN sok helybeli előkelőség ült a fehér-asztal mellett. Ott ült a katonaság képviselője, minden települést vezető lelkész, a közhivatalok főnökei s általában mindazok, akik a mi szűkebb patriárikban a közélet irányítóiként szerepelnek. S az is bizonyos, hogy ezek az urak egyszerű mind a legkülönfélébb politikai feladatokot képviselik a közélet porfajdján. Valahogy úgy volna jó, ha az újévi fehér-asztal szimbolus lenne a város köztársasági esztendő munkájának. Ha a polgármesternek a társadalmi egyetértésről szerelt szavai megfogalmaznának a lelkében és a fehér-asztaltól felkelve kánn a világban, a zöld asztalok mellett is hasonló lélek szeretettel élnének le egymás mellé. A társadalmi sok sajtó sebére csak együttes céltudatos összesített munkával lehet erősséget találni. Ezt az erőkoncentrációt pedig elindósítani kell az egymásra találás által. Hiszen mindannyian magyarok vagyunk, mindannyian a szívében egy célba szakad össze az összetartott magország sok szenvedése. E nyosszu esztendőnek jeleirradásakor ezek meg gondolása varázsoltta szeméink elé a szimbolikus képet az egyetértésről, mely csodát, szeretet, szép jövőt hozhat. A bontott ki szárnyait a polgármester fehér asztala mellett és méltó keretét adott a polgármester úrnak szavainak, hogy nincs addig igaz boldogság egyetlen magyar család otthonában sem, míg a hazajöve és egykori nagysága biztosítva nincs.

A DEBRECENI KIRÁLYI ITELŐ TABLA tiszteletre méltó bírói karának újévi ülése az ünnepi szónok közvetlen szavakkal tolmácsolta jókívánásait. Ennek az újévi köszöntőnek sok igazsága, sok ünnepi hangja van. Az igazság mindenütt. Mikor azok elhangzottak, a nyilvánosság felfigyelt és örömmel állapította meg, hogy a bírói kar azon a megközelíthetetlen erkölcsi magasságon áll, ahol lennie kell. Igaz az újévi köszöntő, midőn a szónok a múlt évről megemlékezve azokat a romboló hatású téveszméket kárhoztatta, amelyek még ma is lappangva ott élnek a tömeglelkében. A téveszméknek sokan áldozatai lettek és még most is, még ma is ott élnek a nagy tömeg lelkében. Ez a tárgyilagos megállapítás nem is jöhetett illetékebb helyről, mint ahol elhangzott. Korunk az eszmék és téveszmék harcának kora, ahol szenvedélyes tüzzel lobognak fel az egységi indulatok emésztő tüzei. Ebben a tűzben ég az ország, ezen a máglyán hervad el a szebb jövő és itt lesz szennyessé a jelen. A bíróságoknak függetlenül kell állani bármely eszméktől, vagy téveszméktől, hiszen a kettő között csak az állítás, vagy a tagadás a különbség. A magyar bíróságok a törvénykönyv alapján állanak és annak a szellemében mondanak ítéletet a megfésült, megtévesztett és a megtévesztők fölött. Ennek az er-

kölesi magasságnak a bírása jótékony hatással van a felzaklatott társadalmi rendre s a pusztító viharok egyik lecsillapítója maga a bíróság.

FPEN A SZÖVETKEZETEK TULFELJÖDÉSÉRŐL pangszkodik a kereskedelem, mikor nyilvánosságra hozzák a kormány és a szociáldemokraták között kötött paktum szövegét. A kormányt akkor, mikor a szociáldemokrata párttal a meg egyezést megkötötte, az a szándék vezette, hogy a nemzetet újjáépítő munkába minden résztvevőt bevonják. A feltételeket inkább a szociáldemokrata párt vette fel, a dolog természeténél fogva. A politikai természetű feltételeken kívül ott volt egy, amely már furcsán hangzik: ez pedig az a követelés volt, hogy a kormány bocsássa rendelkezésre azokat az összegeket, amelyek a szövetséget talpraállításához szükségesek. Nem lehet kifogásolni, hogy a szövetséget szanálták, de egy körülményre mégis fel kell hívni a figyelmet. A szélső baloldali képviselői, a

szociáldemokraták is állandóan vádolták a kormányt, hogy állami pénzekkel a legitim kereskedelem rovására segíti a szövetkezeteket. Mikor ezt tették a fórumon, ugyancsak állami pénzeket követeltek saját szövetkezetük számára. Ez az ügy jelképezi a mai politikai felfogást és elközelíthető teszi, hogy milyen nehéz helyzete van a kormánynak.

CSERNOCH JÁNOS, MAGYARORSZAG HERCEGRIMÁSA rossz kezeslőnek nevezi, aki gyűlölettel szű, zsidó heccet rendez, vagy akár csak el is tűr. Lendvai Lehner István, meg a többi fajvédő viszont a chadit keresztény titulálja azokat akik elmerik ítélni a bombamerénylőket és nem hajlandók a gyűlölet újára körölni őket. — Mi már csak inkább a bitoros tanítását követjük, anélkül is inkább, mert isteni parancsra alapszik. Az ország mai nehéz helyzetében munkára, egyetértésre, a társadalom minden rétegének összetartására van szükség. Legyen meg tehát a gyűlölködésnek.

A szerb rendőrség letartóztatta a Radics párt vezetőit.

Radicsról semmi hír. — Merénylet Drinkovics miniszter ellen.

Felgrád, jan. 2. A belügyminiszter tegnap este 10 óra után átadta a hírlapíróknak a horvát köztársasági paraszt párt feloszlásáról intézkedő határozat szövegét.

A határozat (köznyelven obszran) mindenekelőtt megállapítja hogy K. P. Koszovics párttitkár társaságában a külföldön megrendezett, len propagandát fejtett ki az FPEN ellen, majd Moszkvába ment, ahol csatlakozott a paraszt internacionáléhoz, bár tudta jól, hogy ez a szervezet a kommunista internacionálé természetű és szervezeti köztársasági parasztpárt képviselői a csatlakozást 1921 május 1-én helyesen adomásul vették és a moszkvai kommunista parasztpárt június 27-én fel is vette kebelébe. A Radics párt éló szíve és asajjában propagandát fejtett ki a kommunista internacionálé érdekében.

A Radics párt illetékesen kommunista célok szolgálatába állt és megkezdte együttműködését a jugoszláv kommunistákkal és a kormány által szintén beíltott magánellenes munkáspárttal. Hivatkozik továbbá arra hogy a párt vezetői már kijelentették, hogy a szövetségi kormány Csieserin útján segítséget kért a horvát köztársasági parasztpárt számára. A miniszter tehát javasolja, hogy a horvát köztársasági parasztpárt feloszlatható, irattára lefoglalandó a büntető eljárás a horvát köztársasági parasztpárt vezetői ellen rögtön megindítandó.

Ez obszranát Maximovics belügyminiszter letartóztatta a párt vezetőit záradékkal látta el: A minisztertanács 1924. január 27-iki ülésén teljes egészében elfogadta a javaslatot. — Az obszranát a kormány összes tagjai aláírták.

Felgrád, jan. 2. Zagrábban az obszranáról szóló első hírek az éjszakai órákban jutottak el, de a nagy nyilvánosság csak a reggeli lapokból vett tudomást. A délelőtti folyamán

Az ellenzék távollétében is megkezdik a költségvetés tárgyalását

Még egöcszen bizonytalan, hogy a pártközi értekezletet összehívják-e?

Budapest, január 2. A politikai körök érdeklődését első sorban a Scitovszky Béla házelnök által felvetett pártközi konferencia terve foglalja le. Amikor a házelnök a gondolatot kipattantotta, voltaképpen konkrét tárgyalásokat még sem a miniszterelnökkel, sem a pártvezérekkel nem folytatott.

Információink szerint tegnap, újév napján történtek meg az első megbeszélések az illetékes tényezők között. Scitovszky Béla akciójával kapcsolatosan.

A hírlapírók felkeresték Apponyi Albert grófot, akinek kérdést intéztek a pártközi konferenciával kapcsolatban az ő személyéről felmerült konvenciókról. Apponyi Albert gróf a következőket mondotta:

— En csak helyesellhetem azt, ha a házelnök annál az állásnál fogva, amelyet mint pártok feletti ember elfoglal, kísérletet tesz a pártközi béke, illetve a normális parlamenti viszonyok helyreállítására. Ezerl a kérdéssel többet azonban annál kevésbé sem mondhatok most, mert nem szándékozom a fennálló konvenciók lényegéről nyilatkozni. Arra a kérdésre, vállalkoznak-e a

Belgrádból igen kevés hír érkezett. Szlovátságba ment a telefonvonalakat állítólag a belügyminisztérium vette igénybe. Későbbi hírek szerint a rendőrség azonnal megkezdte a letartóztatásokat és a házkutatásokat. A Pücs palotán ahol a horvát köztársasági párt helyisége és Radics lakása van a rendőrség körülvette, majd egymásután tartóztatták le Mavcsk és Predavec alelnökeit a két Koszovics testvérét, továbbá Krievics a parasztpárt titkárát. Szlováti jelentés szerint az ottani Evavtski Riecs két munkatársát tartóztatták le. A letartóztatások további tartanak. Radicsról egyelőre semmi hír.

Felgrád, jan. 2. Drinkovics horvát tárcanélküli miniszter szállóbeli lakásán egy fiatalember jelenkezett, aki megkérdezte a minisztert, hogy aláírta-e az obszranát. A miniszter igenlő válaszára a fiatalember zavar Drinkovics miniszterre rohant, aki csak fegyverrel tudta megvédeni magát támadójától. A merénylet Sumrilovics vukovári hivatalnok, a két a szálló személyzete átadott a rendőrségnek.

Peidl Gyula Brüsszelbe utazott.

Budapest, január 2. Peidl Gyula, a szociálisták parlamenti frakciójának vezetője tegnap Brüsszelbe utazott, ahol a magyarországi szociáldemokrata párt képviselőtársaságának és a második internacionálé ügyreható bizottságának ülésén. Peidl Gyula körülbelül két hétig marad távol.

Az ellenzék távollétében is megkezdik a költségvetés tárgyalását

Még egöcszen bizonytalan, hogy a pártközi értekezletet összehívják-e?

kezdeményezés szerepére, Apponyi így válaszolt: — A magam részéről nem tolhatom fel magamat semmiféle akció kezdeményezésére. Engem egyik oldalról sem kértek fel a békítésre és ezért a magam részéről nem elegyedhetem bele abba az akcióba, amelyet a házelnök kezdett.

Ma délelben egy óra után Bethlen István gróf miniszterelnököt felkereste Scitovszky Béla, a nemzetgyűlés elnöke és Almássy László, az egységes párt ügyvezető alelnöke, akikkel a miniszterelnök hosszasan társalgott. Első sorban a nemzetgyűlés munkarendjét vitatták meg, de szóba került Scitovszky Béla akciója is.

Pél három után ért véget a minisztertanács tanácskozása Scitovszky Béla gróffal és Almássy Lászlóval. A tanácskozás után Scitovszky Béla a következőket mondotta:

A miniszterelnök ural megvitattuk a legaktuálisabb kérdéseket. Első sorban a nemzetgyűlés munkarendjének megállapításáról tanácskoztunk. Ha a pénzügyi bizottság elvégzi a költségvetés tárgyalásával akkor a költségvetés lesz az első tör-

vényjavaslat, amelyet a Ház az első szünet után tárgyalni fog. Annyi bizonyos, hogy a költségvetés tárgyalását, tekintet nélkül arra, hogy az ellenzék bejön-e a parlamentbe, vagy se, a nemzetgyűlés mindenestre megkezdi.

A pártközi konferenciára vonatkozó megbeszélésre a nemzetgyűlés elnöke így válaszolt:
— Erről a kérdéstről csak per tantem volt szó.

A helyzet a pártközi konferencia

dolgaiban a legutóbbi órákban bizonyos tekintetben megváltozott. Végül Apponyi Albert gróf szerepére vonatkozólag a házelnök a következőket jegyezte meg:
— Még semmiféle lépés nem történt arra vonatkozólag, hogy Apponyi a parlamenti béke helyreállítására irányuló akcióba bevonassék. — Az egész akcióban tehát még konkrét kezdeményezés nem történt eddig. Minden az elkövetkezendő napok megbeszéléseitől függ.

Romániában maximálták a búzát.

Esetleg rekvirálják is.

Bukarest, jan. 2. A minisztertanács a búzát elsőrendű élelmiszknek jelentette ki és elhatározta, hogy a buza, valamint mindenféle búzatermék kivételét tiltja. A belső fogyasztásban a buza maximális árát waggonként 90 ezer leuban állapította meg, abban az esetben, ha a hatóságok kereskedelmi úton ezen az áron nem vásárolhatják meg a búzaszükségletet, a búzát waggonként 90 ezer leuért elrekvirálhatják.

A diplomáciai kar újévi tisztelgése a kormányzónál.

A kormányzó újévi napján délelőtt fél 12 órakor fogadta a diplomáciai testület tagjait, akik szerencsekívánataikat fejezték ki előtte, mint államfő előtt. A fogadás a hagyományos külsőségek és keretek között történt.

A diplomáciai kar a krisztinavárosi inkosztáry sarokszalonjában gyűlekezett és ott várta a kormányzót, aki sötétkék tengernagy-i díszruhájában, rajta a magyar érdemkereszt nagykeresztjének szalagjával jelent meg. A fogadásnál jelen volt Klebelsberg Kunó gróf is, aki a külügyminisztert helyettesítette. A diplomáciai kar nevében Schioppa Lőrinc pápai nuncius üdvözölte francia nyelven a kormányzót. A nuncius ezeket mondta:

— Az ország gazdasági talpraállása,

— amely a békének, melyen a nemzet munkálkodik és az ország esendő látos szellemi képességeinek és akaraterejének eredménye — értékes záloga annak, hogy az új évben Magyarország és mindazok a nemzetek, amelyek az emberiség nagy családját alkotják, kétségkívül újabb előhaladást fognak tenni nem csupán az anyagi javak, hanem

mindenek felett az erkölcsi javak megszerzésében,

mely növelik a népeknek erőt és biztonságot adnak.

— Fogadják kérem, Főmoltóságn

Hivatajnok kormány Marx kancellár vezetésével.

Még nem oldódott meg a német kormányválság.

Berlinből jelentik: Ebert elnök ma kihalgatáson fogadja Marxot, de ez alkalommal még nem adott neki megbízást kormányalakításra.

A kormány alakítás nehézsége egyrészt az, hogy a német néppárt a német nemzetiekhez tartozó politikusokat okvetlenül a kormányban akarja látni, másrészt a centrum semmiképpen sem akar hozzájárulni egy olyan szocialista miniszterek részvételével megalakuló kormányhoz, amelyben a német néppárt nem venne részt.

Ugy látszik, nem marad más hátra, mint egy hivatajnok-miniszterium megalakítása, amelynek tagjai Marx a pártok vezetőivel folytatott tanácskozás nélkül nevezné ki.

Marx ebben az esetben megtartaná miniszterhatalmait, csak a két legfontosabb tárcát, a belügyit és igazságügyi tisztségét töltené be a német nemzet pártokhoz tartozó nagyjából hivatalnokokkal.

Kormányzó ur hódolatunk mellett jó kívánságaink kifejezését. Engedje az isteni Gondviselés, az emberi sorsnak ez a teljhatalmu irányítója, — hogy kívánságaink beteljesüljenek.

A kormányzó ugyancsak francia nyelven köszönte meg az üdvözlést.

— Szívübről köszönöm — válaszolta azokat a jókívánságokat, amelyeket Nagymoltóságnak a diplomáciai kar, valamint azoknak az uralkodóknak és államfőknek nevében juttatott kifejezésre, akik Önöket személyem mellett képviselőkkel megbízták.

— Magyarország az isteni Gondviselésbe vetett bizalommal és azzal a szilárd elhatározással, hogy

ez az ország örül, hogy ehez a munkához sikerült megnyernie a Nemzetek Szövetségének és az Önök által oly méltón képviselt államok legnagyobb részének támogatását.

— Uralkodóinknak és államfőknek boldogságot, nemzeteiknek boldogulást kívánok és kérem, hogy ezt támogatásolni sziveskedjenek. Önöknek uraim, az 1925. évre a legjobbat kívánom!

A kormányzó ezután a diplomáciai kar minden egyes tagjával beszélgetett.

A kormányzó ezután a diplomáciai kar minden egyes tagjával beszélgetett.

A kormányzó ezután a diplomáciai kar minden egyes tagjával beszélgetett.

A kormányzó ezután a diplomáciai kar minden egyes tagjával beszélgetett.

A kormányzó ezután a diplomáciai kar minden egyes tagjával beszélgetett.

A kormányzó ezután a diplomáciai kar minden egyes tagjával beszélgetett.

A kormányzó ezután a diplomáciai kar minden egyes tagjával beszélgetett.

A kormányzó ezután a diplomáciai kar minden egyes tagjával beszélgetett.

A kormányzó ezután a diplomáciai kar minden egyes tagjával beszélgetett.

A kormányzó ezután a diplomáciai kar minden egyes tagjával beszélgetett.

A kormányzó ezután a diplomáciai kar minden egyes tagjával beszélgetett.

A kormányzó ezután a diplomáciai kar minden egyes tagjával beszélgetett.

A kormányzó ezután a diplomáciai kar minden egyes tagjával beszélgetett.

A kormányzó ezután a diplomáciai kar minden egyes tagjával beszélgetett.

A kormányzó ezután a diplomáciai kar minden egyes tagjával beszélgetett.

A kormányzó ezután a diplomáciai kar minden egyes tagjával beszélgetett.

A kormányzó ezután a diplomáciai kar minden egyes tagjával beszélgetett.

A kormányzó ezután a diplomáciai kar minden egyes tagjával beszélgetett.

A kormányzó ezután a diplomáciai kar minden egyes tagjával beszélgetett.

A kormányzó ezután a diplomáciai kar minden egyes tagjával beszélgetett.

A kormányzó ezután a diplomáciai kar minden egyes tagjával beszélgetett.

A kormányzó ezután a diplomáciai kar minden egyes tagjával beszélgetett.

A kormányzó ezután a diplomáciai kar minden egyes tagjával beszélgetett.

A kormányzó ezután a diplomáciai kar minden egyes tagjával beszélgetett.

A kormányzó ezután a diplomáciai kar minden egyes tagjával beszélgetett.

További lapbetiltások Olaszországban.

Sok helyen véres összecsapások a kommunisták és faszisták között.

Rómából jelentik: Az ellenzék lakók lefoglalása ma Rómában, Nápolyban, Milánóban, Turinban és több kisebb városban folytatódott. A római tartományban tegnap összecsapások támadt a faszisták és kommunisták között.

Több kisebb városban, így Gen-

aróban és Targinóban két kommunistát és egy faszistát megölték, négy faszistát megsebesítettek.

Más helyeken, így Livornóban és Cremonában is tüntetések és összecsapások voltak, ezek azonban kisebb méretűek maradtak.

Nagy kommunista tüntetésekre készülnek Németországban

Berlinből jelentik: A kommunisták a birodalmi gyűlés összehívása napjára nagy tüntetést terveznek. A kommunisták — a politikai foglyok — tehát a letartóztatott kommunisták szabadon bocsátását nem csak a bi-

rodalmi gyűlésben követelik majd hanem a Ház épülete előtt felvonulatalandó nagy munkás tömegek demonstrációjával akarnak követeléseiket súlyt adni.

A mezőgazdaságot csak külföldi kölcsönrel lehet talpraállítani.

Budapest, január 2. Bud János pénzügyminiszter ma délelőtt a pénzügyminiszteriumban felkeresette gróf Csaky Gyula vezetésével küldöttség kereste fel.

Gróf Csaky Gyula, a küldöttség vezetője rámutatott arra, hogy a mezőgazdaság talpraállítása csakis külföldi tőke segítségével lehetséges és hogy e célból a külföldi tőke bizalmnak megerzése érdekében

mily fokozott fontossága van a legszélesebb körű külföldi felvilágosító munkának. Egyben átadott a miniszternek ilyen irányban készített memorandumot.

Bud János miniszter válaszában kijelentette, hogy úgy álláránál, mint meggyőző dolog el fogva is nagy súlyt fektet a kérdésre és kiállításba helyezte annak messzemenő felkutatását.

A főváros tisztelgése a kormányzónál

Budapest, jan. 2. Újévi napján a székesfőváros törvényhatósági bizottságát péltől tanácsulés nevében dr. Ripka Ferenc kormánybiztos, dr. Fokusházy Alpolgármester vezetésével küldöttség jelent meg a kormányzónál és a főváros nevében a kormánybiztos megrszavakkal üdvözölte a kormányzót, aki szívből megköszönte a főváros megrlekezését.

A tisztelgés után a főváros küldöttsége a miniszterelnöknek a helyi család tagjainál kitett üdvözlő levelet írta alá.

A pápa afandéka Werner Adófnak.

Budapest, január 2. Schioppa Lőrinc, pápai nuncius, Zircere készült. — Terv szerint a nuncius január 5-én utazik Zircere, ahol másnap, Vízkereszt ünnepén nyújtja át Werner Adolf zirci apátnak a pápa afandékát, a lila színű püspöki süveget.

Erzberger gyilkosai nincsenek Budapesten.

Budapest, jan. 2. Förste-Schulz és Thyllessen nincsenek Budapesten. Álláshelyüket átvesztették Erzberger gyilkosainak budapesti bujkálóitól.

Nyolc évfolyamu lesz az elemi iskolák.

Budapest, jan. 2. A kultuszminiszter még januárban a Ház elé terjeszti az elemi iskolák reformjáról szóló törvényjavaslatot.

A kultuszminiszterium legközelebbi munkaprogramjáról Klebelsberg Kunó gróf maga is nyilatkozott a parlamentben és három javaslatnak a sürgősségét hangsúlyozta. Ezek a következők: reformátusok az elemi oktatás 8 évre való kiterjesztéséről, az elemi iskolák kötelező iskolák kiterjesztéséről szóló javaslatról — amelyeknek gyors tető alá juttatása kívánatos. Ezek közül — sajnos — még egyetlen egy sem került arra, hogy a minisztertanács velük foglalkozzék, bár a tárgyalások felállításáról szóló javaslat már teljesen elkészült, a másik két javaslat-

nál azonban még néhány tanácskozássra van szükség, de remélem, hogy még e hónap végéig mind a három törvénytervezet a nemzetgyűlés elé kerülhet.

Orste Giorgi bíboros meghalt

Rómából jelentik: Orste Giorgi bíboros föpenitenciarius rövid betegség után meghalt. A kardinális rosszul érezte magát már akkor, amikor a szentkapu megnyitási ünnepélyén részt vett, de még celebrálni akarta a rá következő misét is, amikor hirtelen forrázást érzett rajta és az orvosok a nagyfokú tüdőgyulladás nem tudták leküzdeni. Az elhunyt kardinális 68 éves volt és 1914-ban kapta meg a bíbornoki süveget XV-ik Benedek pápától.

Törökországban beszüntették az egyetlen angol lapot.

London, jan. 2. A Daily Telegraph konstantinápolyi jelentése szerint a kormány a Törökország területén megjelenő egyetlen angol lapnak, az Orient Newsnek a megjelenését indokolás nélkül betiltotta.

Mascagni Prágában.

Prága, január 2. Mascagni tegnap Prágába érkezett és itt a filharmonikusok egy hangversenyén és a német színház két előadásán vezényelni fog.

Román és bulgár barátság

Bukarest, január 2. Cankov, bulgár miniszterelnököt bukaresti látogatása alkalmából hivatalos részről a Ház legfelsőbb tiszletadásával fogadták. A fogadásba több díszszónok hang vevőtt. A bulgáriai románok bukaresti megbízottja Cankov érkezése alkalmával szokatlanul szigorú hangú memorandumot juttatott el a bulgár államfőhöz, amelyet a Házban is közzétettek. A memorandumban a román kisbbségek ellenében elor szólítottak fel a közelebbi jövőben a bulgár kormány a romániai román kisbbségek részére adandó román iskolákat és alkossanak olyan törvényt, amely mindazt megadja, amelyben a román nemzet kisbbségnek joga van.

A kereskedelmi és iparkamara felterjesztése a postacsomagok forgalmi adója ügyében.

A pénzügyminisztérium 159.844-1024. számú rendeletével november 27-ikétől kezdődőleg úgy rendelkezett, hogy a posta- és utas forgalomban behozott áruk forgalmi adóját az auert fizetett vám 25 százalékában felh megállapítani és a számmal együtt befizetni.

Egyideig a rendelet azon kifejezését, hogy „Mindenkor” így kell a forgalmi adót leráni, a vámkövetítő postahivatalok úgy értelmezték, hogy számlaérték alapján, 3 százalékos lerovás november 29-étől kezdődőleg nem lehetséges, azonban a pénzügyminisztérium intern rendelkezése a régi biturkál rendszert újra visszaállították.

Gyakorlatban a helyzet azonban így alakult, hogy igen ritka az az eset, amikor a forgalmi adó ezen a főbb említett módon kerül lerováásra, hanem az esetek túlnyomó részében a forgalmi adó a vám 25 százalékba.

A csomagok ugyanis nem érkeznek be egyidőben. Ígyük fel a legjobb esetet, hogy a megrendelő megkapja a számlát négy csomag textiltől. — A számla már a kezében van, akkor, amikor a számlán jelzett 4 csomag közül 3 csomag meg is érkezett és vámkezelés alá került. — Előbb mutatja be ebben az esetben a kereskedő a 4 csomagról szóló számlát, az általános forgalmi adó mégis csak a három csomag vámjának 25 százalékában vették ki, egyszerűen azért, mert a vámhivatal munkép kivetni azt nem is tudja. A 4 százalékos kivétel esetében ugyanis a V. U. 50-ik paragrafusát értelmezték a forgalmi adó alapján képezi az áru árán kívül a behozatalkor fizetendő vám stb. is, már pedig a negyedik csomag a vámkezelés időpontjáig nem érkezvén meg, a vámhivatal annak vámját megmondani nem is képes, így tehát számla alapján három százalékosan a példában említett 4 csomag után az általános forgalmi adót, bár a szám a kezében volt, kivetni és leróni egyáltalában nem lehet.

De nemcsak emiatt lehetetlen a mai rendszer, hanem azért is, mert a különbözőben is tatterhet, ám ezve a hivatalok különben sincsenek abban a helyzetben, hogy a csomagok sima és gyors vámkezelést biztosítsák. A közelmúlt hónapokban a kereskedők ezt különösen tapasztalták. A számla alapján való lerovás pedig anyi irásbeliséggel jár, hogy a vámkezelést meg inkább megnehezítendő.

Végül a számla alapján való lerovás azért is nehezegebbé válik, mert a számla csak a legkritikább esetekben van a vámkezelés időpontján az importár bitokában.

Mindenek okok a mai rendszer megváltoztatása illetve egységesítése mellett szólnak. A kamara tehát kérte ezt, hogy ezt a kérdést megtárgyalás végett utalja a pénzügyminiszter a 7-ten kezdődő értekezletet elébe. — A kamara javaslata ott az volna, hogy az általános forgalmi adót kivétel nélkül minden esetben a behozataltól van egy bizonyos százalékában (8-10 százalék) állapítsák meg. A mai 25 százalék ugyanis, tekintettel arra, hogy az új vámtarifa felemlét tételei januárius elsején teljes egészében hatba léptek, rendkívül magas. Így a vámhivatalokra, mint az érdekeltégek nézve ennek a kérdésnek megoldása igen megnyugtató volna.

Vizsgálat a Habsburg ház vagyonekbezási ügyében.

Bécs, jan. 2. A keresztény szocialista párt vezetősége elhatározta, hogy a császári ház vagyonának elkobzása ügyében vizsgálatot indít. A kiküldött bizottságnak az a feladata, hogy tisztázza azt a nyilvánosság előtt került vitatott kérdést, milyen jogi természetű az a vagyontömeg, amelyet az osztrák kormány az 1919 április 3-iki és az 1919 október 31-iki elkobzási törvény alapján a császári ház kezéből kivett.

Aki még holttestével is tudományt akarja szolgálni

Meghalt Bergonie a híres radiologus.

Bordeaux, január 2. Ma reggel Bergonié, a híres radiologus meghalt.

Tudományos kutatásainak esettáldozatul.

Bergonié 1857-ben született Bordeauxban. Az egyetem orvosi karán működött. Több tudományos radiológiai kísérletet végzett, különösen a világháború alatt, amikor egy katonai kórháznak volt a vezetője. A Röntgen-féle ix sugarak felfedezése után a rák tanulmányozásának szentelte munkásságát és a rádió-terápia

segítségével alapvető tudományos felfedezéseket tett, amelyek a rák orvoslására alapul szolgáltak. A rádiumnak az emberi testre való káros hatása következtében Bergonié két évvel ezelőtt kénytelen volt jobbkarját levágtatni és nemrég újabb operációnak kellett alávetni magát. A Temps jelentése szerint Bergonié halála előtt azt az óhaját fejezte ki, hogy holttestét a bordeauxi egyetem orvosi kara az embesi testen észlelhető rádió hatások tanulmányozására használja fel.

Egyszeres lesz a forgalmiadó.

Budapest, jan. 2. Információk szerint a pénzügyi kormány nem zárkózik el attól, hogy a forgalmiadó terén olyan rendszer léptessenek életbe, amely csak egyszer sújtja ilyen adóval az árucikkeket, nem pedig háromszor, négyszer, mint ahogy ez jelenleg történt. Hosszu ideig az osztrák minta életbeléptetésén tandeszkotak, azonban ennek a rendszernek az életbeléptetése nem bizonyult célszerűnek, úgy, hogy épen ezért több külföldi adórendszert tanulmányozott még át a kormány. Az idevonatkozó munkálatokkal az illetékes referensek már teljesen elkészültek, úgy, hogy január 7-én az összehívott ankét elé konkrét tervekkel járulhatnak.

Egész Angliában nagy vihar dühöng

11 nap alatt 6 vihar. — Óriási erejű szélvész.

London, január 2. Reuter: Egész Nagybritanniában és a La Manche csatorna felet újból heves vihar dühöng. A Londonból kiinduló légi forgalom ismét szünetel. A Themse kilépett a medréből. Néhány helység el van rekeszve a külvilágtól.

London, január 2. A tegnapi este óia dühöngő szélvihar a legutóbbi 11 nap óta a hatodik vihar. Egyes helyeken a szél ereje elérte a 40 mérföld óránkénti sebességeit. A csatornán a hajóforgalom a legnagyobb nehézséggel küzd. Majdnem minden megérkezőnek jelzett hajó elmarad. London és 14 vidéki város között a telefon összeköttetés megszakadt. A szélvihart ismét heves eső kísérte. Az éjszaka folyamán az eső olyan özönben omlott, hogy a két legnagyobb csapadékelző készülék fönkre ment. Az árviz a Themze völgyének középső és felső részén igen nagy károkat okozott. A tengepart több városában part védőgátak ledőltek.

Az ítélőtábla ujéve.

Kulin Imre dr. tanácselnök beszéde a romboló hatású téveszmékről.

Tradicionalis szokáshoz hiven a debreceni kir. Itélőtábla bírói és ügyészi kara is méltó kereteken belül megünnepelte az újévet. Délelőtti 11 órakor díszülést tartottak a Tábla nagytermében, ahol elsőnek dr. Kulin Imre tanácselnök üdvözölte dr. Olchváry Zoltán táblai elnököt; üdvözölő beszédében többek közt a következőket mondta:

— Lelkiünk sugallatáskövetve, régi szokásunkhoz hiven, megjelentünk Méltóságod előtt, hogy az újév alkalmból üdvözöljük, őszinte tiszteletünket, ragaszkodásunkat kifejezésre juttassuk.

— A most elmúlt év az előző évekénél is nehezebb, fárasztóbb munkával terhelt meg bíróságunkat. Ennek oka egyfelől az, hogy megsemmisített hazánk évről-évre nehezebb gazdasági viszonyok közé jut és a romboló hatású téveszmék lappangva még ma is élnek a nagy tömeg lelkében és titkos vádak emelésével, aljas meggyanúsításokkal, hazafiatlan magatartásukkal és minden elképzelhető eszköz felhasználásával arra törekednek, hogy a társadalmi és állami rend helyreállítását akadályozzák és lehetetlenné tegyék.

— Másfelől az, hogy a békés viszonyok közt megalkotott törvények a mai súlyos helyzetben nem alkalmasak az igazságszolgáltatás biztosítására s ezért a bíróságunk kénytelen a változott viszonyoknak megfelelő módon a hiányokat törvénymagyarazatokkal, jogszabályok alkotásával pótolni.

— Ezen nehéz, munkában eltöltött év alatt felvilágyozó, üdítő hatással

volt reánk a nagy nyilvánosság és előkelő idegenek bevonásával megtartott „Országos bírói és ügyészi egyesület” közgyűlésén, valamint a felső bíróságok 200 éves fennállásának jubilaris díszülésén Méltóságodnak, az egyesület elnökségének és az ünnepi szónoknak ajkáról elhangzott jogtörténelmi adatok alapján készült magas szárnyalású beszédük.

— Ezen beszédekben ki lett mutatva, hogy a bírói függetlenségnek minden irányban való biztosítása nem a bírúknak, hanem az országnak, a nemzetnek érdeke; őseink ezt századokkal ezelőtt felismerték és a bírói függetlenség biztosítására sokkal többet tettek a múltban, mint tettek az údók az újabb időkben.

— Azér most, mikor a nehéz megélhetési viszonyok miatt a közalkalmazottak részére több-kevesebb segélyt, sőt egyes tisztviselők részére nehéz milliókat osztottak ki, sajnálatos, hogy a bírói testület segély nélkül maradt.

— Kétségtelen, hogy ez a mellőzöttetés fájdalmasan érint bennünket, de mivel mi a bírói esküvel egyidejűleg a szegénység fogadalmát is letettük — mivel mi nem kormányokat, de hazát szolgálunk, most is ünnepélyesen kijelentjük, hogy Méltóságod bölcs vezetése mellett ezután is mindent elkövetünk arra nézve, hogy ennek a királyi ítélőtáblának közismert, jó hírnevét továbbra is fenntartsuk.

A meleg hangú beszédet s a jó kívánásokat Olchváry Zoltán elnök közvetlen szavakkal köszönte meg. A kir. törvényszék bírói és fogal-

mazói személyzete dr. Kesserü Lajos kir. törvényszéki elnök vezetésével jelent meg a kir. ítélőtábla elnöke előtt, akiknek újévi jókívánásait a kir. törvényszék elnöke tolmácsolta.

MI UJSÁG NEWYORKBAN.

Newyork, december hó.

A „Newyork Times” közlése szerint az amerikaiak kedvence ételéből, az „apple-pie”-ből (almáslepényfélé) az Unió területén naponta 38 millió porció fogy el (Árta 10-15 cent).

A fruit-sale-ban (gyümölcskiadás) egy közepes nagyságú anaadás ára 15 cent.

Newyorkban kis vendéglőkben 5 centért ötfogásos, tiszteséges lunch-öt adnak.

A subway (földalatti) menetdíja 5 cent. Ezért akkora utat tehet az ember, mint Debrecen—H. Szoboszló.

Közönséges apartment-house-ban egy háromszobás — konyhanélküli lakás ára havi 160-250 dollár. Ötszobás jó lakás évi bére a Fifth-avenue elegáns részén 10-20 000 dollár.

Newyorkban az utóan német tiszthelyes bankjegyeket, amelye 1 Reuter-pfennig, tehát alig egynegyed cent értékűek — 19 centért árusítanak.

A sürgönytovábbítás magánvállalatok kezében van; a két fővállalat: a Western Union és a Commercial Cable Company, a kereskedelmi iródkkal villanyvezetékkel van összekötve. Ha az iródban a megfelelő gombot megnyomja az ember, a vállalat — percek alatt egy boyt küld a sürgönyért. — Ez a szolgálat d. tálan.

Az egyik padlásszínház, amelynek műsorán levő darabját egy rendező színházból vitték föl a „roof”-ba, — így hirdeti a darabot: — „One can keep a good show down”. — „Egy jó darabot nem lehet lenyomni.”

Január 13-ig szünet van a francia kamarákban.

Páris, január 2. Francia szikrá szolg. A törvényhozás mindkét kamarája szünetre ment. A kamara és a szenátus új ülészése január 13 á kezdődik.

Franciaország moratóriumát kér Amerikától.

London, jan. 2. (Havas.) A Daily Mail jelenté Newyorkból: Herriot azonnal a kérésrel fordult az amerikai kormányhoz, hogy a francia adósságok visszafizetésére nyújtsanak hitéres moratóriumot, a visszafizetések labortalmat pedig terjesszék ki 62 esztendőre. Kéri aznkívül, hogy a visszafizetést a lehető legalacsonyabb kamattal méltó töltsék, amelynek nagyságát a Németország részéről esedékes kölcsönzések teljesítésétől lennék függvé.

Franciaországban fenyegetően sok az idegen.

Páris, január 2. A Franciaországban élő idegenek kötelező összeírása során Párisban és környékén összesen 274.601 olyan idegent találtak, amelyek igazolványuk van és lakásukat bejelentették. A magyar munkások száma 2512. Az idegenek már fenyegetően nagy számú beözönlésére különösen a bolsevista ügynökök felforgató munkája terelte rá a figyelmet. A lapok sürgetik, hogy az idegenek ellenőrzése és felügyelete körül fokozottabb szigorral járjanak el a hatóságok.

Nem 50, hanem csak 5 százalék.

Újévi lapszámunkban, az Ipartes-
fület üléséről kiadott közleményünk-
ben a tisztviselői nyugdíjalapra for-
ditandó összeg gyanánt az évi jöve-
delem 50 százaléka szerepel sajtóhi-
bával, amit akként igazítottunk helyre,
hogy az említett célra nem 50, hanem
5 százalék fog jutni a jövedelemből.

Olasz jövedelméről az 1925. évről.

A régi időkben főleg a cigány asz-
zonyok üzték a jövedelmének
mesterségét. De jövedelmét a macska
és a béka is és főleg vendég-híradó
volt a szarka. Ujabbán mind gyakori-
bb a politikai jövedelméről. — A
legtöbb természetesen Párisban él,
de van már Amerikának is ilyen
jövedelméről. Az csak természetes,
hogy Olaszország sem akar el-
maradni a világversenyben. Olasz-
ország nagy jövedelméről: Gran
Pescafero di Chiaravalle most mon-
dotta el az 1925-ik év első felére szóló
jólaitait. Januárban, mondja a jö-
vedelméről, meghal Olaszország-
ban egy nagyragu asszony. Keleten
háború kezdődik. Február 13, 14 és
15-én több országban földrengés és
zendülés lesz. Márciusban megismeri
egy bizonyos személyiség a hatalom
örömét és szenvedését, a hónap vé-
gén pedig több merénylet történik.
Áprilisban nagy veszedelemben jut
egy előkelő személyiség. Májusban
fejedelmi házasság. Juniában fellá-
zad egy nemzet. Juliusban eltávolít-
nak egy államfőt, ami nagy zür-
zavart okoz. Észak felől rossz hírek
érkeznek harcokról. Huszonhete-
diken veszedelemben jut egy deszpa-
léte. Hogy július után mi követke-
zik, azt csak később fogja elárulni.

Szilveszter-est az utazók egyesü- letében.

Sikerült Szilveszter-estét rende-
zett a Délmagyarországi Kereske-
delmi Utazók Egyesülete clubhelyi-
ségének nagytermében.

Az egyesület vezetősége ezúttal is
hű maradt önmagához és a legjobb
szórakozást biztosította a nagyszám-
ban megjelent közönségnek.

Volt szívesen és rögtönzött
kabaré is. A közönség mind égis a
legjobb hangulatban volt s bár az
egyesület nagyterme is kevésnek bi-
zonyult, a fiatalok vidám zeneszó
melletti reggelig ropta a táncot.

Különösen a szépségverseny volt
izgalmas, végül Fischer Iusnak si-
került elnyerni a palmát, míg a má-
sodik díjat Klein Duci nyerte.

Nyakkendő különlegességek

Frank Edénél

KALAPOK
legolcsóbban
Hermann és Friedmannál
Plac-utca 10

ÁSVÁNYVIZEK:
Agnes
Csizi Jódos
Málnási Mária
Málnási Sicilia
Marlenbádi Kreutzbrunn
Selters Augustza Viktória
Karlsbadi Mühlbrunn
Parádi arzénus
Nieder Selters
Parádi kénes
Margit viz
Salvator
Állandóan friss töltésben kaphatók:

Kontsek Géza
K. r.-t. Debrecen, Kossuth-utca 51.

Magoss György polgármester : míg Magyarország sorsa biztosítva nincs, nem lehet teljes az egyéni boldogság.

A polgármester a társadalmi egyetértés szükségességéről.

Az újév első napja nem csak a po-
litikai kinyilatkoztatások különleges
alkalma, hanem a közhivataloknak
is hagyományos ünnepe. Ezen a na-
pon szokták tömör szavakban kifeje-
zésre juttatni a közhivatalok vezetői
az újév programjának vezető gondol-
latát.

A városházán a városi tanács dél-
előtt 11 órakor tiszteltetett dr. Magoss
György polgármesternél, akit dr. Vá-
sáry István polgármesterhelyettes,
főjegyző üdvözölt. A polgármester
köszönő szavai után az egész tanács
átvonult a vármegyeházára, ahol dr.
Magoss György polgármester köszön
főtte az újév jókívánságaival dr.
Hadházy Zsigmond főispánt. Délben
2 órakor a polgármester Rákóczy ut-
cai lakásán nagy ebédet adott, mely-
re Debrecen város notabilitásai és
a főhivatalok vezetői voltak hivata-
losak. Részt vettek az ebéden: dr.
Hadházy Zsigmond főispán, Fer-
jeitsik Ottó altábornagy, gróf Dé-
genfeld József egyházközségi fő-
gondnok, dr. Lindenberger János
prelátus, Révész Imre ref. lelkész,
Parkas Győző ág. ev. lelkész, Papp
Gyula gör. kath. lelkész, dr. Fejér
Ferenc, az izr. hitközség elnöke, dr.
Galánffy János kir. közjegyző, Pá-
kozdy Sándor alispán, dr. Papp Ká-
roly egyetemi rektor, dr. Olchváry
Zoltán itélőtáblai elnök, dr. Kesserű
Lajos törvényszéki elnök, dr. Vá-
sáry István polgármesterhelyettes,
főjegyző, Ghyeczy Tihamér kerületi

rendőrkapitány, Baláss Árpád üzlet-
vezető, Szentkirályi Tivadar, a róm.
kath. egyház világi elnöke, Nagy Jó-
zsef ny. pénzügyigazgató, egyházi
főgondnok, dr. Czeglédy Mihály, a
Mezőgazdasági Kamara alelnöke,
Karay Sándor kollégiumi igazgató,
Jóna István, a Gazdasági Egyesület
elnöke, id. Kardoss László kereskedő
ardoss Gyula kereskedő és a polgár-
mester titkára, dr. Felméry Ernő.

Az ebéden az első felkötőt dr.
Magoss György polgármester mon-
dotta. Mely gondolatokban gazdag,
szép beszédében a társadalmi egyet-
értés szükségességét hangoztatta, —
minél amely egyedül képes kivéte-
lő utat nyújtani a sötét tragikumai élő
magyarságnak. Az erők egyesítésé-
vel és az egyéni szempontok háttérbe
helyezésével közeledhetünk csak a
mai legégetőbb és a magyarság szá-
mára életkérdést jelentő uralkodó
ideához: a történelmi Magyarország
jövendőjének megalapozásához. *Míg
Magyarország sorsa biztosítva nincs
— addig egyetlen magyar család kö-
rében sem loboghat fel tökéletes szép
ségében az egyéni boldogság.*

Dr. Hadházy Zsigmond főispán a
polgármestert köszöntötte fel, dr. Ré-
vész Imre pedig gyönyörű beszéd-
ével a polgármester családját köszön-
te. A debreceni társadalom vezető
egyéniségeit felölöl ebéd keretében
további felkötőket mondtak még
Ghyeczy Tihamér, id. Kardoss László
és Papp Gyula.

Móricz Zsigmond Debrecenből mondott választ az ellene indított sajtótámadásra.

Mit irt J. T. Grein, a nagy angol esztétikus a magyar irodalomról és Móricz Zsigmondról. — Mikszáth emléké- nek meggyalázásával vádaskodik a 8 órai Ujság. Móricz Zsigmond véleménye a támadásról.

J. T. Grein, a Magyarországon járt
nagy angol író, a magyar szellemi
világ előkelősegeiről írt arcképsoro-
zatában a „Sunday Times” hasá-
bján legutóbb Móricz Zsigmondról
is külön fejezetet szentelt. Budapesti
tartózkodása során Greinnek alkalm-
a volt személyesen megismerkedni
Móricz Zsigmonddal, akinek erőtel-
jes írásait Jan Steen realiztikus
festményeinek hasonlítja. Nagy me-
legséggel méltatja művészetét és a
többi közt a következőket írja cik-
kben:

Móricz Zsigmond a modern ma-
gyar irodalom legnagyobb erőssége.
Egyéniségéből hatalmas, erő és sze-
léség árad. Mosolya csupa nyájas-
ság és jóakarát s modora oly sze-
résny, hogy a főváros forgatagában
vesszi földesurnak nézéd, aki úgy
jár kel az utcákon, mint a gyermek
a tündérek földjén. Természete nyu-
godt, olyan mint a Duna vize, am-
kor a nap sugara játszik sima tük-
rön. De belül, a külsőin mögött, a
szíve üdvöly tűze izzik. Regényeinek
minden oldala ezzel a tűzzel van te-
rítve — Parasztoi, akikről szívesen ír,
forró üstök, amelyekben a munka, a
szerelem és a kiálthatatlan férfias-
ság ereje hazog. Bár még csak negy-
venes éveiben jár és honfitársai egy-
hanglag elismerik méltó azt tartják,
hogy termékenységének még csak
kezdetén van. — Valóban nagy író,
mert soha sincs megelégedve, mert
kerüli az olcsó sikereket és — ez a
legnagyobb kiváltsága — nem törö-
dik azzal, mit tart róla a tömeg. Kül-
detese, hogy lefessé népét, a gróftól
egy-egy mint a parasztot a maga va-
lóságában. És ennek a küldetésének
teljesítésében — Móricz Zsigmond
olyan mint a világosság fátylaja.”

J. T. Grein ekkét az összes buda-
pesti napilapok örömmel közölték,
mert a kiváló angol esztétikus véle-
ménye Móricz Zsigmondról egyúttal
a magyar irodalom sikerét is jelen-

ti. Ez a siker annál teljesebb volt,
mivel a „Sunday Times” a legelőke-
lőbb világlapok egyike és J. T. Grein
a világ egyik legismertebb és legel-
ismertebb esztétikusa. Amilyen ör-
vódétes volt J. T. Grein rokonszen-
ves kritikája a nagy magyar íróról,
— éppen olyan kellemetlen volt a „8
órai Ujság” újszámában megje-
lent feltűnést keltő cikk, amely az
angol esztétikus kritikája miatt me-
gítádat Móricz Zsigmonddal. A De-
brecenben tartózkodó kiváló írói meg-
köszöntük véleményéről a „8 órai
Ujság” cikkével kapcsolatban. Mó-
ricz Zsigmond az utóbbi nyilatkoza-
sát mondotta a „Debrecen” munká-
társának:

— Három vádat emel ellenem a
„8 órai Ujság” újévi száma.
1. Hogy én azt szaggertálam J. T.
Grein utának, hogy ekkét írjon ró-
lam. — J. T. Grein az előkelő angol
kritikus, aki barátja volt Zoltá-nak, ő
vezette angol színpadra *Ibsent* és ő
vezette fel *Shaw-t*. Budapesien a
kormány vendége volt és a minisz-
terelnökség sajtóosztálya kábulozta.
Ezért nem mellet Pestre ért, elolvas-
ta németül a „Sárarany”-t s ez ala-
pon fölkeresett és szerződést kötöt-
tem összes műveim angóra való for-
dítására.

2. Hogy a kommunében mit csinál-
tam? Bizonyos urak már öt éve ab-
bá vannak, hogy masok mit csináltak
akkor. Epanagy vizsáltam a magyar
népkeket, mint na. — Ime most is,
egy hónapja Debrecen és a Nyírség-
get bűdosom s úgy érzem, minse-
ket bányászok. Ennél mégis csak
kényesebb munka tamadó-cikkét fir-
kantan egy pesti kávéházban.

3. Hogy Mikszáth-tal szemben ha-
lottgya ázást kove tem el! Először is
ren vállalak felelő-séget semmi in-
tejnért, csak névvel aláírott ír-
sá-mért és én Mikszáthról még nem
írtam. — Másodszor úgy tartom,
Mikszáthon halottgyalázást elkövet-

ni nem lehet, mert Mikszáth él s
örökké él. — (Azok halottak, azok a
konzervatív újabbok s legújabbak,
akik saját apagyilkos tehetségelen-
ségüket konzerválják.)

Szilveszteri előadás a Men- kásszínpadon.

„Munkás Színpad” néven alakult
meg december 15-én a debreceni
szervezett munkások műkedvelő tár-
sulata, amely kabarék, népszinmá-
vek, operettek, vígjátékok, drámák
és gyermek-előadások rendezését
tűzte ki céljául, hogy fejlessze a kul-
turát és hasznára váljék a munkás
társadalomnak. A lelkes kis társulat
vezetője és főrendezője *Rasovszky*
Miklós, aki az elmúlt Szilveszter es-
tétén nagyszabású kabaré előadás
keretében mutatkozott be társulatá-
val együtt. A kabaré egyes számai
után megnyilvánuló hatalmas tap-
sok is fényes bizonyítékai annak, —
hogy az előadás a megjelent közö-
ség igényeit minden tekintetben ki-
elégítette. Az előadáson közremű-
ködtek Ozga Irénke és Pallagi Pö-
szike szép énekszámokkal, Kapitány
József kupléval, Holló Lionka, Sar-
kadi Lenke, Kuhajda Maca és Ozga
Irénke fátvoltáncal. Lengyel József
és Rozenberg Ernő egy bohózat, —
Linkner János pedig egy monológ
előadásával keltettek viharos derűt
seget. *Rasovszky Miklós* „Az örült”
című, idegekre menő drámai jelenet-
en aratott őszinte sikert, a kapott
tapsok egyben mint a darab szerző-
jének is szóltak. Leadták még Mörice
Zsigmond I felvonásos vígjátékát, a
„Násztehén”-t is, melyben a főszere-
pet Lőrinc Maca és Váradi Sándor
játsszották egyben. Klinger Jenő
egy szép szavalattal, Szabó Kálmán
pedig kitérő konferánssal számával
aratott sok tapsot.

SZEZON-NAPTAR

- Január 10, szombat: Jogász bál a Bi-
ka disztermében.
- Január 17, szombat: Kereskedelmi
Alk. Egyesületének bálja a Bika
disztermében.
- Január 17, szombat: Hajdumegyei
Diákszövetség bálja a Bika kis-
termében.
- Január 24, szombat: Gazdász-bál a
Bika disztermében.
- Január 31, szombat: Kékek Klubjá-
nak bálja a Bika disztermében.
- Február 7, szombat: Pillér-egylet
bálja a Bika disztermében.
- Február 14, szombat: Katholikus
bál a Bika disztermében.
- Február 21, szombat: Vörös Kereszt
bál a Bika disztermében.

Hirdessen lapunkban.

Zsitos szóda
szappan főzéséhez
garantált minőség,
nagyon olcsó!
STERN
testéhiázlatban, árával szomban
Plac-utca 10.

KALAPOK
FENÉRNEMÜEK
legolcsóbban
HERMANN ÉS FRIEDMANN
Plac-utca 10.
a BIKAI SZOMBAN.

Lloyd George feje nagyobb lett.

A brit frenológiai társaság, amely a nagy emberek feje iránt érdeklődik, most tartotta közgyűlését. Ezen az ülésen referálták, hogy Lloyd George feje, amelynek átmérője 1906-ban 575 milliméter volt, nyolc év alatt 6.25 milliméterrel gyarapodott. Lloyd George feje 1914-ben, a világháború kitörésekor tehát jóval nagyobb volt mint előbb.

Tűz a Simonffy-utcán.

Újév első napján este fél 9 órakor tüzet jeleztek a tűzoltóságban. A Simonffy-utca 19. szám alatt levő Steiner Sándor szabómester műhelyében keletkezett a tűz. A tűzoltóság azonnal a helyszínen termelt s a tüzet idejében eloltották. A tűzvizsgálat megállapítása szerint a tűz egy kályhából kipattanó szikrától keletkezett, melytől a kályha előtt összevisszaságban heverő szövetmaradékok felgyúltak. Szerencsére a tüzet idejében észre vették s így a nagyobb veszedelmel sikerült elhárítani. A kár így is jelentős.

Véres szuronypárbaj az éjszakában.

Újév estéjén két katona összehatalkozott és elhatározták, hogy amugy magyarosan mindjárt el is intézik a köztük fennálló különbséget. Bevonultak hazatértükben a Domb utca 12. sz. alatt levő ugynevezett nyitott udvara és szuronynyal megvívta a „párbajt.” — Az egyik katona, Cseke József több helyen súlyosan megsebesült.

Roth Imre továbbra is fogságban marad.

A hitelezési család miatt előzetes letartóztatásban levő Roth Imre ügyében maült össze másodszer Jancsy Sándor dr. törvényszéki bíró elnökletével a vádtanács, hogy végleges döntést hozzon a szabadsághelyezés kérdésében. A mai vádianácsi tárgyaláson dr. Rézler Ervin törvényszéki bíró referálta az ügyet. A vádianács rövid tanácskozás után úgy döntött, hogy Roth Imre előzetes fogságát továbbra is fenntartja. A vádianács fogságot elrendelő végzésének indoklása főleg arra utal, hogy a bünper tárgya nagy összeg, mintegy 7-800 millió.

A 8 águ gyertyatartó.

Elek Róza cselédlány feljelentést tett a rendőrségen, hogy gazdájának Zsák-utca 3. sz. alatti lakásáról a péntek esti rituális szertartásnál használni szokott 8 águ gyertyatartót ellopták. Később a gyertyatartót beszoállította egy soffór a rendőrségnek, mint talált tárgyat. A cselédlányról ekkor nap sok falujabeli megfordult. Nem kizárt, hogy az egyik atyafi meglógatta az ezüstnek gondolt kezgyszert, vagy lehet, hogy rossz tréfát akart csinálni. Később pedig az utcán eldobta. A rendőrség nyomozást indított.

Álkölcsös betörés a Simonffy-utcán.

Pénteken reggelre virradó éjszaka ismeretlen tettes behatolt Friedländer Simonffy-utcai rőfös üzletébe s onnan mintegy 6 millió korona értékű rőfösáruat ellopták. A rendőrség nyomozza a tettest, aki valószínűleg azonos azzal a befőrővel, aki közölesen több kereskedő üzletét feltörte a déli szünet alatt.

— Ötven kilogramm finom házi zsírt adok annak, aki egy szobabonyhás lakáshoz jut át. Lehet kertben is. Cím lapunk nyomdájában.

A „Debreczen” telefon száma: 789.

Százötven mázsa buza a holdban.

Örízetbe vették Löwy Viktor.

Gyémánt testvérek debreceni cég a napokban feljelentést tett a rendőrségen Löwy Viktor tiszalóki fakereskedő ellen. A feljelentés szerint Löwy 1924 november elején megjelent a cégnél és 150 métermáza buzát kínált megvételre.

A cég elfogadta az ajánlatot, megbízást adott a buza leszállítására és 50 millió korona előleget adott Löwy Viktornak.

A buzát november 18-ra kellett volna leszállítani, azonban a szállítás a legutolsó napokig nem történt meg, mire a Gyémánt testvérek cég a rendőrséghez fordult. A nyomozás során megállapították, hogy

Löwy Viktor nem rendelkezett buzával,

sőt az előlegül felvett 50 milliót egy másik hasonló üzlet lebonyolítására akarta felhasználni. Ugyanis egy miskolci cégnek adott el régebben buzát, amire előleget vett fel és a Gyémánt testvérektől kiosalt előleg.

akarta elhallgattatni miskolci ügyfelét, aki már feljelentéssel fenyegette.

A debreceni rendőrség táviratára a tiszalóki csendőrség Löwyt örízetbe vette s bekísérte Debrecenbe.

Eljárás folyik ellene.

A debreceni kereskedők és iparosok mozgalmá

Vasárnap közös gyűlést tartanak.

Az ipari és kereskedelmi érdekképviseletek, nevezetesen a Kereskedelmi és Iparkamara, az Ipartestület, a Baross szövetség, az OMKE, a Püszkerkereskedők Egyesülete és a Kereskedő Társulat folyó évi január 2-án, pénteken este rendkívül népes értekezletet tartottak a Kereskedő Társulat hivatalos helyiségében, amelyen Békés Lajos, a Kereskedő Társulat elnöke elnökölt.

Az értekezlet tárgya a fogyasztási szövetkezetek tulfejlesztésének a kérdése, valamint az ugynevezett — hatósági üzemek és alkalmi elárulások működésének bírálata és az ezek ellen megteendő intézkedések sorozata volt.

Az értekezlet előadója dr. Szabó Mihály, az érdekképviseleteknek az ügyre vonatkozó álláspontját ismertette és határozati javaslatot mutatott be, amely az érdekképviselek

által 1294. évi január hó 4-én, vasárnap délelőtt fél 11 órakor, a Kereskedő Társulat dísztermében tartandó nagygyűlésen terjesztetik be.

A határozati javaslathoz hozzászóltak a Kereskedelmi és Iparkamara részéről dr. Diezsig Alajos segédtitkár, a Baross szövetség részéről dr. Szabó Sándor, az Ipartestület részéről Bessenyei Gyula és Krüsch Károly, a Kereskedő Társulat részéről Hegedüs Sándor, Nagy József főtitkár és Békés Lajos elnök.

Elhatározta az értekezlet, hogy a vasárnapi nagygyűlés sikere érdekében minden lehető megtesz, az érdekképviseletek külön is propagandát indítanak és ezt a mozgalmat országos jellegűvé építik ki.

A gyűlés rendezősége felkéri az érdekelteket, hogy a nagygyűlésen teljes számban jelenjenek meg.

A vadász és vadőr agyonlőtték egymást.

Kaposvár, január 2. A veszprémi püspökségnek Sárvár község határában lévő erdejében halva találták Glázer Gyula vadóst és Juhász Tasi Gyula sárvári lakost. Mindketten lőtt seb következtében haltak meg. Glázer mellett fegyvere is ott feküdt, Juhász Tasi fegyverét valamivel távolabb találták meg.

A feljelentés másolóját nem lehet perbe fogni.

Egy érdekes ügy.

Bartha Dezső vámospécsi ref. lelkész ellen a múlt évben fegyelmi feljelentést tettek az esperesnél. A feljelentést több presbiter és polgár, köztük Szabó Gábor községi jegyző is aláírták. A feljelentést Bíró Dezső segédjegyző másolta le, mert szép írása volt és szokásból ő is alá-kanyarintotta a nevet. A feljelentés, melyben különböző vádakkal illették a lelkészt, az espereshez került, aki értesítette a feljelentőket, hogy a vizsgálatot csak az esetekben rendelik el, ha a vizsgálati költségeket előre leteszik. Erre azonban a feljelentők félrehúzódtak, mert nem akarták lefizetni a milliós költségeket. Az esperes erre megszüntette az eljárást, illetőleg a vizsgálatot meg se indította. A megvádolt lelkész viszont

hatóság előtt való rágalmazásért feljelentést tett a vádaskodóirat másolójára ellen. A megtartott tárgyaláson a vádlott kijelentette, hogy ő másolta le ugyan a feljelentést és szokásból a nevet is aláírta, de ő nem ismeri a lelkészt, se dolgait, ellenben szíves égből lemásolta a feljelentő tekintélyes polgárok felkérésére, akik bizonyára bizonyítványi is tudják állításukat, mert egyébként aligha tették volna meg a feljelentést; ő azonban a másolással és neve aláírásával nem követett el rágalmazást, de a lelkész nem a feljelentés aláírta ellen, hanem ellene, a másoló ellen fordult.

Az ügyészi megbízott erre eljegyezte a vádat és a járásbíró megsejntette az eljárást a terhelt ellen. Ez ellen felebbezett a főmagánvádló a törvényszékhez, melynek felbviteli tanácsa helybenhagyta a járásbíró-ság ítéletét.

ÜJÉVI OCCASIÓT RENDEZ
FRANK EDE

Tanulólánny

felvez lapunk nyomdája
Varga-utca 5. szám.

Friss töltésű

Bikszádi víz

érkezett!

Csanak József Keresk. Rt.

fűszer- és csemege üzlete. - Fő. ostával szemben. - Telefon: 70

Csak egy mosolyt...

Neki s van szive.

Rendőr a (részeg emberhez): Hát magát már mindig így kell fölszednem? Nem szégyenli magát?

A részeg. — Nem ám biztos ur, mert, Isten bizony én is fölszedném a biztos urat a földről, ha szüksége lenne rá.

A makacs író.

— Mit akar ezzel a novellával? Hiszen már a multkor megmondtam, hogy nem jó.

— Azt gondoltam, szerkesztő ur hogy azóta t-lán megjavult az izlése.

Szabadságban vannak a jassy-gyilkos diákok.

Bukarest, január 2. Jassy-i jelentés szerint azt a négy egyetemi hallgatót, akik a fogházban éhségsztrájkot kezdtek és ezidőszent a rabkórházban vannak, szabadságra helyezték. A diákok mint ismeretes a rendőrprefektus megvilkolásba való bünrészesség miatt voltak előzetes letartóztatásban.

A francia kamarában leütötték egy képviselőt.

Páris, január 2. Az európai parlament botránykrónikáját a francia képviselőház legutóbbi ülése egy újabb fejzettel gazdagította. Az amnesztia javaslat tárgyalása alkalmával Barthou kommunista képviselő nagy beszédet mondott a tisztek ellen. Szenvedélyes szavai a jobboldalról éles közbeszólások özöne fogadta és egyszerre csak Renaud sz. cialista képviselő ütése emel ököllével a jobboldali padcor felé rohant. Mielőtt még odaért volna, Barlanaut nacionalista képviselő az ökölével fejbevágyta. Renaud vérbeborítottan terült el a földön és az erőtlenség következtében az egyik fogak kihullott. A képviselőt a teremzőgák vitték ki a teremből.

Minden kinek
szól

azon kedvezmény, melyet

Kontsek Géza

k. r. t.

havi könyvecskére vásárló vevőknek
nyújt, mely szerint az 1925.

évi január hó 1-től

történeti vásárlá-

sok után havi

fizetés ese-

leben

4%-ot

a vásárolt összeg után

visszafizet

Színház

A Csokonai-színház műsora:

Jan. 3.: A 3 grácia. Operette. A) bérlet.
Jan. 4.: Délután: A gyimesi vadivág. Népszínmű. Olcsó helyárak. — Este: Nótás kapitány. Operette. Bérletszűnet.
Jan. 5.: Csókoljon meg. Francia bohózat. Tisztviselő est. A) bérlet.
Jan. 6.: Az ezüst sirály. Operette. Új bérlettel. B) bérlet.

Mit innak a pesti lapok Kardossról és ifj. Magyary Imréről.

Fedák Sári visszaterése a kalmárból felvitte a pesti Vígsház az „Antónia”-t s mint már jelentettük a beteg Hegedüs szerepét Kardos Géza, a Csokonai színház igazgatója, a Vígsház egykori jeles tagja vállalta magára De Kardosnak pedig volt, éppen a pesti előadás előtt rekedt be, még pedig alaposan. Ennek dacára hőiesen feljavított Pestre és végigjárt szótja a szerepét a Vígsházban. Így ír róla az egyik pesti lap: A szereplőkkel baj van minden vonalon az „Antónia”-ban. Szegny Kaross Géza, a debreceni direktor, aki a beteg Hegedüs szerepét játssza, annyira rekedt, hogy a nézőtérrel alig hallható a hangja. Pedig egész lélekteljesen eszteltes gégéjét Polacsek professzor. Az eszteltes nem sokat használ. Az ünnepi hangulat köztársaság azonban mindennek ellenére is lelkesen tapsolta az új Kovács t, aki ural megjelensével jó benyomást keltett a nézők közt.

Rekedt a másik szereplő is: Dénes György. Mandulagyulladása van napok óta. Amikor a színpadon énekelnek, befogja a fülét. Ne is hallja a kellemetlen szót:

— Mandulafa, mandulafa...
Eszé e jut a mandulagyulladás.
De azért kint boldogan meséli:
— A két nyitászini tapsomat már kifogtam, remélem megkapom a másik kettőt is.

Amikor Fedák Sári a színpadra lép, hihetetlen ünneplésbe kezd a közönség. A tapsokan úgy zug, mint a vihar és percekig nem akar elállni.

Fedák Sári meghatottan áll a forró ünnepe tetés központjában, egy pillanatra mintha elpityeredne, de azután újból az okos Fedák Sári lesz, előrántja selyem zsebkendőjét és vidáman intget a nézőtér minden irányába...

Magyary Imrével a nagyszerű cigányprimással beszélgetek a térszobában. Azt mondja Imrus, a Ritz híres cigánya:

— Nekem a legnagyobb öröm, hogy a Zsaskó nagysága megérkezett. Én már hűtám hercegeknek, grófoknak, meg báróknak, de olyan szívesen még senkinek, mint ennek a nótás asszonynak. Megvalom, ma egy kicsit lámpalázam van, mert nagyon meghatódó természet vagyok és ha felzúg a taps, én akkor könnyen sírni kezdek...

A színházi iroda jelentése:

Premièreszerű hatást ért el a nagyszerű látványos revue operette „A 3 grácia” felújítása. Vége hossza nem volt az ismétléseknek és kihívásoknak.

Ma szombaton A) bérletben Kovács Terus, Gyöngyösi Mária, Toros Gusztáv, Szegedy, Unger, Karolyival a főszerepekben „A 3 grácia” sláger operette.

Kovács Terus jársza vasárnap d. u. „Gyimesi vadivág” fő női szerepét

Ptasinszky Pepi a színházban. A m. kir. Operaház világhírű prima-ballerinája február 7-én és 8-án vendégszerepel a színházban, mely alkalommal a legnehezebb és legszebb balettét „A rózsá elke”-t előadja.

Művészi fénykép felvételek nagytapasok, bonyhádi Percel Miklós fénykép szalonjában, Péterfia u. 76.

Tartott irányzat az értéktőzsdén kevés üzletkötéssel.

A vállalkozási kedv teljes hiánya az üljestendő első napján lehetetlen né tette annak a jobb véleménynek a kialakulását és folytatódását, mely a múlt esztendő utolsó napjaiban a tőzsdén mutatkozott. A piac változatlanul jó, a hangulat kedvező és ennek dacára sem ud az árfolyamokban számottevő változás beállni, — mert az üzletkötések száma folyton esőkken. Különösen a nehéz papíroknál mutatkozik a vásárlási kedv teljes hiánya és ezért ezeknél a részvényeknél hosszú időn keresztül csak névleges árfolyamokat jegyeztek. A tőzsdéidő vége felé annak ellenére, hogy Bécsből nyugodt és barátságos tőzsdét jelentettek, a forgalom változatlanul kicsi.

Az utőtőzsdén
A mai prolongációs nap dacára is jóval alatta maradt az üzletkötések száma a múlt hét forgalmának. Érdekes jelensége még a piacnak a textilvállalatok papírosainak elhanyagolt helyzete. Ezekben a részvényekben ma alig volt forgalom.

A pénzpiac
háromnyolcad százalékos alapon bonyolítottak le kisebb tételű üzleteket.

A fixkamatozású értékek piacán
hadikölesönökben volt élénkebb forgalom. Keresik a Kereskedelmi bank és Leszámitoló bank zálogleveleit is. A hadikölesönkötvények közül a 6 százalékosért névértékének 7.5-8.5-szörösét, az 5.5 százalékosért névértékének 7.5-8.5-szörösét is szívesen fizetik.

A nemes fémek piacán
a dollár újabb áremorzsolódása sem idézett elő lényegesebb áreltolódást. A huszkoronás magyar arany ára változatlanul 314.000-320.000, ezüst koronás 6000-6300, a régi ezüst forintos 16.000, 16.500 korona.

Az utőtőzsdé tájékoztató árfolyama (ezer koronákban):

Bankok: Angol-Magyar 40 (41), Hazai 147 (147), Ingatlan 245 (250), Csehbank 20, Leszámitoló Bank 70 (71), Magyar-Német Bank 20, Osztrák Hitel 170 (162), Kereskedelmi Bank 1215 (1225), Általános Bank 15.
Takarékpénztárak: általános Takarékok 138 (140), Pesti Hazai 3480-3490 (3500).

Biztosítók: Első Magyar Biztosító 8700, Fonciére 190.

Malmok: Borsod-miskolci 218 (220), Concordia 46 (47), Első Budapesti Gőz 148 (150), Hungária 126 (127), Pesti Viktória 280 (285).

Bányák és téglagyárak: Beocsim 1275, Kohó 415-420 (430), Általános köszén 3350 (3375), Salgó 558 (564), Ürikányi 935 (940).

Nyomdák: Athenaeum 98 (100), Palas 87-88 (89).

Vasművek és gépgyárak: Fegyver 1080 (1100), Ganz-Danubius 3395 (3615), Ganz Villamos 1620 (1650), Kis taresai 55 (56), Láng 140 (142), Magyar Acél 220 (225), Mág 25.5 (26), Rii mamurányi 141-142 (142-143), Lámpa 150 (152), Schlick 58 (59).

Faipari vállalatok: Guttman 810, Hazai Fa 100, Kronberger 10, Ofa 540, Slavonia 72, Nasic 2325-2330 (2350), Nemzeti Fa 505-510.

Közlekedési vállalatok: Bur 150 (152), Nova 170 (172), Tröszt 172.5 (173.5), MFTR 255 (257).

Cukorgyárak: Magyar Cukor 2550-2560 (2575), Georgia 415 (418).

A mozgószínházak műsora:

ALJELLO: 2 slá egyszerre oro és Hurvól, Szerelmé nagy pont ala Megzavart nászját Viol. Danaval. Jön: Álom a boldogságról.

VIGSZINHÁZ: Mia May legújabb világfil'mj; Erősebb a szerelmél, a leizgatöbb drámák egyike. Jön: Napkelet hercege.

URÁNIA: Négy arcu asszony Paramount film, Betty Compsonnal. Jön: Párisi rongyszedők.

METEORBAN vasárnap Riadalom a ház-tetön, amerikai világűrűszek és „Az új azdagok, amerikai at rakció, Róbert Warwick-kel a főszerep en.

Eiküldték a jegyzéket a kölni zóna ügyében.

Páris, jan. 2. Azt a jegyzéket, amelyet a nagykövetelek érkeztet szerdán készített el és amely hangsúlyozza, hogy a kölni zóna január 10-én nem üríthető ki, a Havas iroda jelentése szerint megküldték a szövets esek berlini nagyköveteinek, akik azt valószínűleg hétfőn nyújtják át dr. Stressemann birodalmi külügyminiszternek.

Előadások Ausztriában a kisebbségek védelméről.

Bécsből jelentik: A kisebbségek védelmére nemrég megalakult intézet az év folyamán a bécsi egyetem a téli hónapokban nagyszabású előadásokat fog rendezni, melyek során nagyteljesítéű előadók a kisebbségi problémákat több oldalról világították meg.

Az előadás-sorozatot január közepén Seipel fogja megnyitni a kisebbségi problema szellemi alapjait címen.

Szabadlára helyezések várhatóak a Barmat-ügyben.

Berlinből jelentik: A Barmat-ügyben újabb letartóztatások nem várhatóak a letartóztatott igazgatók és tisztviselők közül is igen sokat szabadon kell bocsátani, nehogy a bankok több ezer embert foglalkoztat mechanizmus a megálljon.

Román rablók megölték a kísérő csendőröket.

Pitești környékén sikerült elfogni Munteanu ismert rablévezőt és kettársát. A rablók két csendőr-kísérő bekísért, de előzetesen elfelejték kimozdítani a foglyokat, akik egy elhagyatott helyen előantották revolverüket. Az egyik csendőrt halálvívessel megölték, a másikat pedig súlyosan megsebesítették és elmene külték.

Zágrábban megkezdődnek a letartóztatások.

Belgrád, jan. 2. Az obstruac mejelentése nem történt megpetess t rüen. Politikai körökben azt hiszik, hogy Zágrábban hamarosan megkezdődnek a letartóztatások. Előso ban Macsek, Predavec, a két Kautovics testvér és Kinyevics párttitkár letartóztatását várják.

Milyen idő lesz?

Meteorológiai intézet jelentése: Hazánkban a keleti részeken volt kisebb csapadék. Hőmérséklet a fagypon körül ingadozott, ma reggel változóan felhős.

Időprognózis: Helyenként csapadék, fagypon feletti hőmérséklettel.

A tőzsdetani hivatalos árjegyzése.

76 kilogramos tiszavidéki buza 522.500-525.500, pestmegyei és dunántúli 520-522.500; 78 kilogrammos tiszavidéki 532.500-535.000, pestmegyei és dunántúli 530-532.500; rozs 430-435.000, takarmányárpa 400-420.000; sörárpa 470-500.000; zab 410-420.000; köles 260-270.000; tengeri 255-260.000 korpa 225-230.000 K.

Ferencvárosi sertésvásár.

Szabadvásári maradvány 1056, érkezett 552, eladatott 250. Árak: könnyű 23-24, nehéz 23-27. Zártvasári maradvány 89, érkezett 50, eladatott 30. Árak mint fent.

Az aranikorona árfolyama.

Az aranykorona mai árfolyama a hivatalos dollárkursuson átszámítva 14.713 egyenget.

Magyar Nemzeti Bank jelentése a devizaárfolyamokról.

darab	Vétel	Eladás
Dollár	72320	72900
Angolfont	344000	347000
Hollandi forint	29190	29140
Francia frank	3954	3974
Svájc frank	14035	14225
Léva	527	533
Cseh korona	2174	2194
Lira	3948	378
Lei	376	37
Dinár	1105	1126
100n. márk	—	—
Lengyel márk	—	—
Osztrák korona	102.10	102.60

Felelős szerkesztő: PÁLFY JÓZSEF

Kiadja a T. H. könyv és lapkiadó-vállalat r. t.

Nyomatott a Tiszántúli Hírlap r. t. nyomdájában.

Kérje mindenütt a „Debrecen“-t.

hánny mennyiségben vagy pont nyomdáj, Varga utca 3

Apró hirdetések

5000 korondért hirdethet az alanti öt lapban:
Debreczen, Debreczeni Független Ujság, Egytér és, Hajdúföld, Tiszántúli Hírlap, Alkalmi apróhirdetés 10 szóbí 5000 korona, minden további szó 500 korona. — Vastag betűs szavak 1000 korona.

AJÁNLAT

Intelligens uraknak ebéd, vacsorát kaphat. Csics, Arany János-u. 10. sz. H. 7

Hentesegéd privát sertésvágást vállal. Erzsébet-ut. 10. sz. E. 3

Disznóöléshez fenyőfadézsák, zsirosbordók, minden ragyságban. Új és használt boros hordók állandóan raktáron, javításokat jutányos áron készítenek. báró Györffy hordógyárában, Nap-u. 4. sz. Telefon 12-83. E. 10

Kitűnő saját termései bor literenként kapható, ó 20, új 18 ezer K. H. 6

Fűzőkölcsönök, buzakölcsönökét legutányosabban kizvetit Debreceni Követítő Bank, Piac-u. 42. E. 38

Varrógép külföldi gyártmány, Bob ar, 250.000 K. Részletfizetésre és kölcsönhasználatra kapható, Szilágyi, Széchenyi-u. 1. H. 20

Ásruzóást különböző szélességben, elűzést, aplikálást jutányosan vég. Szilágyi, Széchenyi-u. 1. H. 21

Kitűnő Toby József-féle ujlétai, valamint Tokaj-hegyaljai ó- és újboraimat mindenkinek ajánlom. — Orosz rizling, Burgundi, Ezerjő és még többféle tiszta fajok literenként is Szilveszterkor pedig nagy hurkacstély, Hódó Imre vendéglős, Simonffy-utca 59. szám. 289

Soffőr vésőgára szakszerűen előkészít Kiss autómotor és gépjávitó, soffőr iskolája, Erzsébet-u. 20. Telefon: 901. E. 693

Zongorázni tanító kezdőket, haladókat, Akademiata. Cim a Hajdúföldnél. H. 272

Butorraktár a legprimábban felszerelve minden igényt kielégít. — Vertessai butorasztalos, Burgundia-u. 13. sz. A legolcsóbb butorbeszerzési forrás. E. 506

Ora, ékszerjavításokat szakszerűen, jótállással készít. Sretter János, Batthyányi-u. 13. s. 181

Egy karikahajós varrógép használatra kiadó: Kut utca 70. E. 5

Topolyabételes bükkfánálószobák legolcsóbban beszerezhetők Pacsirta utca 17. H. 32

Ízléses estélyi és utcai ruhákat készít jutányosan, részletre is özv. Törő Imréné, Piac-u. 87. H. 12

Bájos hölgyek figyelmébe! Ajánljuk női divattermünket, legkényesebb ízlés kielégítése mellett készítettünk kostüm-köpenyeket, utcai, estélyi ruhákat leszállított árakban. — Kovács nővérek, Péterfia-u. 11. 18

O-bor, saját termelés, az ismert minőségű bakaros literenként kapható, csak 16.000. Vasárnap reggel 9-3 óráig Poroszlay-ut 53. E. 69

80 kilós sertés kihatva felénkint is eladó, Csapó-u. 44. 15

Tisztelt nevelők boldog új évet kívánok. Altmann Jenő Szűcs mester, Miklós-u. 22. H. 27

10 milliót kölcsön adok fedezetre Cim a kiadóban. E. 60

LAKÁS, ÜZLET

Butorozott szoba különbejáratu, Piac-u. 77. sz. alatt kiadó. Baloldali emelet. Méteres linoleum, munka asztalka, különleges japán virág, korsó eladó. F

Kiadók Kossuth-utcai új bérházban pince üzletek. E. 621

Butorozott szoba kiadó, József kir. Ercege-utca 35. E. 749

Különbejáratu butorozott szoba kiadó, Károly Ferenc József-ut 6.

*Hatvan-utca*n vagy közelben egy szoba, konyhás lakást keresek lelépésért vagy cserélnék és esetleg ráfizetnék. Cim az Egytérts kiadóba. E. 623

Uri ember nek butorozott szoba kiadó, esetleg gyermektelen házaspárnak, konyha használatu. Busi-utca 16. H. 264

Nagy raktárhelyiséget keresek Piac-utca közelében. Berger porcellánkereskedő, Piac 66. F. 169

Minden reklámnál többet mond a Földvári

Debr. I. Elektrotechnikai-gyár, Széchenyi-u. 55. Telefon 168. — 25 éve bírja a közönség bizalmát

Egy szoba konyhás lakás, utcai butorozott szoba ágyemű nélkül, sertésöl azonnali beköltözésre kiadó. — Kút-u. 102. H. 28

Két szoba konyhás és mellékhelyiségből álló udvari lakásomat elcserelelném utcaival, ráfizetéssel. Lehetőleg Hatvan-utca. Cim Egytértsnél. E. 63

Különbejáratu butorozott szoba izr. urnak kiadó. Cim a kiadóban. F. 19

Utcai butorozott szoba magános izr. fiatal embernek kiadó. Hatvan-u. 74. F. 16

Irodának alkalmas utcai szoba elszobával főtérhez közel. — Bővebbet Burai trafikban, Hungária mellett. 10

KERESLET

*Román utca*lél hétfőn délelőtt a rendőrségtől Pacsirta-u. 56-ig levő uton elveszett. Megtalálóját jutalomban részesül, vigye a rendőrségre.

ÁLLÁST KERES

Feltétlen un. leány keresztyén idősebb házaspárnak, egyedülálló urhölgyenél társalkodónői, házvezetőnői állást keres, hol családtagnak tekintenek. A háztartás vezetését, felügyeletét vállalja és segédkezik. — Nem annyira fizetés, mint jó bánásmódot és nyugodt otthont keres. H. 1

Intelligens leány irodai teendők elvégzésére ajánlkozik perfect gépirásai. Cim a Hajdúföldhöz kér.

Német nyelvet beszélem, nyugdíjas köztisztviselő vagyok. Könyvelésben, gépirásban jártas, irodai alkalmazást keres. Bizalmi állást is vállal. Cim a kiadóban. F. 18

ÁLLÁST KAP

Könyvelésben jártas kisasszony azonnali beépésre kerestetik. Ajánlatok személyesen nyújtandók be. — Friedländer Testvérenél, Hatvan-u. 27. sz. F. 1

Szárny-dudának komoly, gyermektelen nő elcserele keresek. Jelentkezni Piac-u. 71. Fenyves irodában. F. 3

Egy szép rőfösüzletbe felvétetik. Irasbeli ajánlatokat kérek. Cim a kiadóban. E. 752

Keresek főzéshez értő mindenest vicékre. Cim az Egytértsnél. E. 759

Asztalos tanuló felvétetnek fizetéssel vagy kosztal. Pacsirta-u. 27. H. 30

Bejárónőt könyvvel fogadok. Kigyó-utca 38. 3. ajtó E. 64

Bejárónőt keresek, Batthyány-u. 1. emelet, 1. ajtó. 17

ELADAS

Eladó 50 darab pezsgős, 50 konyhakos üveg; nagy, három darab lőszórmatrac: Kigyó-utca 53. üzletben. H. 10

Eladó Homokkert, Budai Ezsaiás utca 23. számú ház. — Értekezhetni ugyanott. H. 6

Eladó 150 klg. korpa, Honvéd utca 7. sz. F. 5

Gyermekkosci, jó karban és különböző ruhanemű eladó. Piac 61, keresztépület. F. 7

5 hektó kerti bor eladó: Nyil utca 118. sz. E. 23

Bor, sestakerti, ó és új, 10 literes fetelekben is eladó. Nap utca 4. E. 27

Eladó a nagylétei határban 25 hold első osztályu fekete föld, egy tagban, a rajta levő 16 hold buzavetéssel együtt és egy hatos, nagyon jó karban levő cséplőgép, 10 éves, a legújabb Nicholson gyártmány, teljes felszereléssel. Érdeklődni lehet Fehér László gözmalomtulajdonosnál, Nagylétán. F. 10

Csinosan faragott íróasztal eladó. Cs. Varga utca 24. E. 2

Szövőszék, teljesen új, modern, az összes hozzávalókkal felszerelve, eladó: Nyilas-telep, Kossuth utca 8. E. 57

Eladó a nagyalomás tőszomszédságában fekvő téglagyár fele része: 19 katasztrális hold föld, 8 szobás ur lakás, istálló, szinek, körkemence, felszerelések stb. kedvező fizetési feltételekkel; ügynököt díjazok. Értekezhetni Balognál, Mester utca 29. E. 630

Eladó: Csige-kert, Károly Ferenc József ut 12. számú sarok-telek. Érdeklődni lehet: Mester utca 29. E. 630

Eladó szép kis családi ház, Kigyó utca 38. szám. Gazdálkodóknak nagyon alkalmas. Értekezhetni: Mester utca 16. E. 676

Eladó az Eötvös-utca 59. sz. modern ház, 3 szoba, 1 előszoba, 1 pince-szoba, konyha, mellékhelyiségekkel, az egész beköltözhető, lakó nincs, ügynököt díjazok. Ugyanott egy becs eladó. E. 762

Eladó Csapó-kert Kiszfaludi-utca 29. sz. ház azonnal beköltözhető lakással, szoba, konyha és mellékhelyiségekkel együtt. E. 763

Eötvös utca 19 számú, három utca-ra nyíló, modern, új ház eladó mindkét sarkán üzlethelyiség. Három szoba mellékhelyiségekkel elfoglalható; ügynököt díjazok. H. 229

Bor, saját termései, Boesky-kerti kitűnő minőségben eladó. Hid-u. 8. H. 29

Eladó a nagylétei határban 25 hold első osztályu fekete föld egy tagban, a rajta levő 16 hold buzavetéssel együtt, nagyon jó karban levő cséplőgép, 10 éves, a legújabb Nicholson gyártmány, teljes felszereléssel. Érdeklődni lehet Fehér László gözmalomtulajdonosnál, Nagylétán. E. 66

*Egy jó*karban levő szecsakavagó eladó, Nyil-u. 131. E. 67

Utcai sarokház beköltözhető két szobás lakással, DMKE-vel szemben eladó. Értekezhetni Boesky-tér 12. E. 688

Új családi ház 2 szoba, előszoba, konyha, spájz, veranda, angol klozet, vízvezeték, pince, azonkívül 1 szoba konyha azonnal eladó, Rakovszky-u. 33. sz. F. 17

Öndődon, Veréb dűllőben a 7. kilométernél eladó 3-4 hold föld. Értekezni Batthyány-u. 17. ügyvédi iroda H. 31

Tel, napi 10-15 liter egy tételben eladó Adler, Hatvan-u. 13. emelet. F. 21

Házvezetőnőt keres vidéki orvos családján. Jelentkezni bizonyítványal Adlernél, Hatvan-u. 13. F. 20

VEGVES

Intelligensebb férfi lakást kaphat Gyógy-dózsánál, Vörösmarty utca 22. szám, ajtó 4. H. 309

A Csismadia iparos társulat január 13-án tartja évi szokásos táncestélyét. E. 7

Istállótrágyát megvételre keresek. Simonyi ut 9. sz. H. 9

60 millió koronát kölcsön első helyre, félre vagy esetleg hosszabb időre kiadok. Cim a kiadóban. E. 61

Jó házi koszt kapható, Búsi-u. 7. 3. ajtó E. 62

26 éves nő vagyok, megismerkednék olyan uri emberrel, ki nehéz anyagi helyzetemből kiségitene. Cimmet „Jó barát” jelígre az Egytér tészhez kérek. E. 53

Pénzestársat keresek 20-35 millió koronával faipari vállalatombhoz Szakismeret nem szükséges. Biztos megélhetés. Cim a kiadóban. E. 65

„Magános” jelígre levél van a Debreczeni Független Ujság kiadóban. F. 15

Jó megjelenésű, 26 éves nő elmenne kimerőnek, vagy percentesnek, — óvadékkal. Gyakorlata van. Cim a kiadóba „Kimérő” jelígre kérek. H. 3

Keresek hatvan milliót első betétlázásra. Cim a kiadóban. H. 8

Pénzkölcsönt keresek 30 millióig ingatlan fedezetre. Cim a kiadóban. H. 11

Egy önálló jómódú fiatal kereskedő kellemes szórakozás céljából oly fiatal özevgy asszony ismeretségét keresi, akit megfelelő anyagi támogatásban részesítene. Teljes című levelet „Gondnélküli élet” jelígre a Tiszántúlihoz. H. 16

A Bika disztermében Szilveszter-estélyen elcserelelődt egy fekete nyári felöltő, az illető sziveskedjék elhozni Késes-u. 22. sz. alá. H. 14

Éntek reggel hajnalban a vasúti vendéglő baromfi-udvaráról elveszett egy 8 hónapos farkaskutya. Éva névű ballgat, a nyakán egy szíj volt lárcostól. A megtaláló magas jutalomban részesül. Dallmann Ferenc, pályaudvari vendéglős. H. 13

Más vállalat miatt sürgősen eladó egy Majerszky-féle modernül berendezett

komplett olaj- és darálómalom

hidraulikus présel, teljes szíjzárral, épülettel, 600 négyzetméter telkekkel. Egy Hoffherr és Schranz gyártm. 48 colos 2 éves, teljesen új cséplőszekrény. 1 db 8 HP gőzgép mely az olajmalomot hajtja és nyáron célpál. A közönségben egyedüli olajmalom, biztos megélhetés, jutányosan eladó. Ugyanott bérbeadó jömenetelő fűs-erület korsmával, lakással, több meléképülettel. — Csak sz. mélyesen tárgyal a tulajdonos. F. 60 — Gedon P. 60

Tiszántúli Hírlap r.-t.

nyomdájazome számára a város területén megfelelő helyiséget keres

Ajánlatokat, akár szóbelileg, akár levélben a „TISZÁNTÚLI HÍRLAP” kiadóhivatallába Varga-u. 5. kövünk.

Mosott ronayot vesz a „Tiszántúli Hírlap” nyomdája, Varga-utca 5. sz.